

7/201

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.11.610/ 2907
Konu : İstanbul Milletvekili
Erdoğan TOPRAK'ın
Yazılı Soru Önergesi.

SÜRELİ
.../.../2011

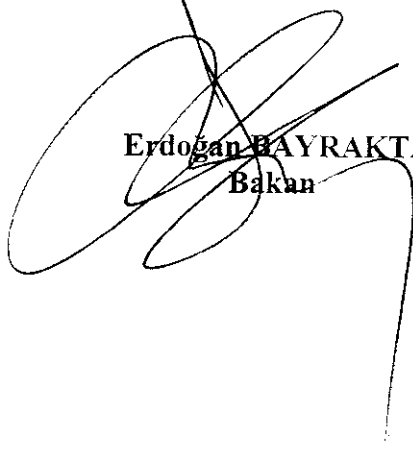
18 Ekim 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.10.2011 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 21536 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Erdoğan TOPRAK'ın; kaçak yapılaşma, yapı denetimi ve deprem hazırlıkları hakkında Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/201 Esas sayılı Yazılı Soru Önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK:

Cevap Yazısı (2 Adet, 12 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ERDOĞAN TOPRAK'IN
T.B.M.M. 7/201 ESAS
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

- 1) Kaçak olarak yapılan binalara altyapı ve diğer belediye hizmetleri veriliyor mu? Bu konuda ki cezai uygulamaları yeterli buluyor musunuz?
- 2) Bakanlık olarak imar planları, imar uygulamaları, yapı denetimi ve binaların güçlendirilmesi çalışmaları deprem zararlarını azaltacak şekilde yürütülüyor mu? İstanbul için yeni bir imar mevzuatı hazırlamayı düşünüyor musunuz?
- 3) Bakanlık olarak deprem sonrası halkımızda oluşan bilinçlendirme sürecini hızlandırmak ve güçlendirmek adına ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz? Yapılan çalışmaları yeterli buluyor musunuz?
- 4) Mevcut yapıların güçlendirilmesi ve yeni yapıların depreme dayanıklı yapılması için alınan önlemler yeterli mi? Bu konuda etkili bir koordinasyon ve işbirliği sağlanıyor mu?
- 5) Yaşanacak deprem sonrası oluşturulan Acil Yardım Hizmet Gruplarının yardım planları ne kadar iyi hazırlanmıştır? Depreme hazırlık için kaynaklar nasıl tahsis ediliyor? Bu konuda ayrılan bütçe ne kadardır ve yeterli midir?

CEVAPLAR:

1) Kaçak olarak yapılan binalara alt yapı ve diğer belediye hizmetleri ile bu konudaki cezai uygulamalar 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu hükümleri uyarınca İstanbul Büyükşehir Belediyesince yürütülmektedir.

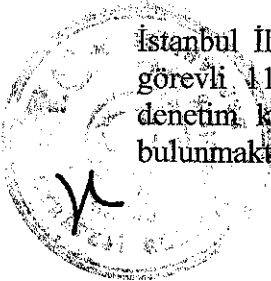
2) İstanbul İl sınırlarını kapsayan 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, İstanbul Büyükşehir Belediyesince 2009 yılında onaylanmış olup; bu Plana uygun alt ölçekte 1/5.000 ölçekli Nazım İmar ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı çalışmaları Büyükşehir Belediyesi ve ilgili ilçe belediyelerince hazırlanmakta ve yürütülmektedir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tâbi olmayan yapılar ile tek parselde, bodrum katı dışında en çok iki katlı ve toplam iki yüz metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar hariç, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimi 4708 sayılı Kanun gereğince yürütülmektedir.

Buna göre;

Yapı denetim kuruluşları, ruhsat eki uygulama projelerinin kontrol edilmesinden inşaatın bitimine kadar olan her aşamada yapıların denetimini üstlenmektedir. Bu görevi sürdürürken, "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik" dâhil, yürürlükteki tüm mevzuatta belirtilen hükümlere uygun olup olmadığının denetlenmesi görevlerini de yürütmektedir. Mevcut iskânlı yapıların güçlendirilmesine ilişkin hususlarda da güçlendirme projelerinin ve yapılacak imalatın denetimleri yapı denetim kuruluşlarına aittir.

İstanbul İlinde 58.815 adet, 104.853.972 m2 için denetimi 268 yapı denetim kuruluşu ve görevli 11.000'in üzerinde denetim elemanı tarafından sürdürülmekte olup, ayrıca yapı denetim kuruluşları tarafından güçlendirme projesi ve imalatı denetlenen 223 adet yapı bulunmaktadır.

3) İstanbul'da yaşanabilecek olası deprem sonrası halkımızı bilinçlendirme süreci üzerine İstanbul Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünce çalışmalar yürütülmekte olup; deprem öncesi ve sonrasına ait olabilecek tüm durumlara ait projelendirmeler adı geçen Müdürlük kanalıyla organize edilmektedir.

4) İstanbul'da yer alan kamu binaları ile kamu kullanımında yer alan alt yapıların güçlendirme çalışmaları ve İSMEP (İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi) İstanbul Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünce yürütülmektedir.

Diğer taraftan güçlendirme projeleri kapsamında yapılan resmi kurumlara ait binalara ilişkin çalışmalar şöyledir.

Okullar:

932 okulumuz güçlendirme fizibilite çalışması kapsamına alınmıştır. İstanbul İl Özel İdaresi bütçesinden 84 okulun güçlendirilmesi yapılmış, depreme dayanıklı olmayan 175 okul binası ise yıkılarak yeniden yapılmıştır. İSMEP Projesi kapsamında 315 okulun güçlendirilmesi ve 37 okul binasının yıkılarak yeniden yapımı tamamlanmış olup, bu kapsamda 8 okulun yapım çalışması devam etmektedir. Ayrıca, güçlendirmesi ekonomik bulunmayan okulların yıkılıp yeniden yapılması için 136 proje hazırlanmıştır.

Sosyal Hizmet Binaları ve Yurtlar:

İç kaynak kullanılarak 7 sosyal hizmet binası, 2 yurt binasının yanı sıra, İSMEP Projesi kapsamında da 3 öğrenci yurdumuz (Fatih Kız Yurdu, Edirnekapı Erkek Öğrenci Yurdu ve Avcılar Atatürk Kız Yurdu) depreme karşı güçlendirilmiştir. Kadırga Erkek Öğrenci Yurdu, Vezneciler Kız Yurdu, Hürriyeti Ebediye Erkek Öğrenci Yurdu, Marmara Üniversitesi Özmen Aktar Kız Yurdu güçlendirme çalışmaları devam etmektedir. Zeytinburnu Atatürk Öğrenci Yurdunun Kampüs olarak yeniden yapımı için proje çalışmaları başlatılmıştır. 5 Sosyal Hizmet Binası'nın "Ağaçlı Çocuk ve Gençlik Merkezi" ile "İstanbul Eğitim Merkezi" (Kabataş), Bahçelievler Kadın Konukevi, Bahçelievler Şeyh Zayed Çocukeyi, Çamlıca Fahrettin Kerim Gökay Huzurevi (A, B ve C Bloklar), Kartal Emrullah Turanlı Çocuk Yuvası güçlendirme çalışmaları devam etmektedir. 2 sosyal hizmet binası için ise yeniden yapım projeleri hazırlanmaktadır.

Hastane ve Sağlık Ocakları:

Bugüne kadar 48 hastane ve poliklinikte güçlendirme fizibilite çalışması gerçekleştirilmiştir. 3 Hastanemizin güçlendirme çalışmaları tamamlanmıştır.(Pendik Devlet Hastanesi, İstanbul Bakırköy Ruh Ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Amatem ve Nevroz Blokları, Beykoz Devlet Hastanesi)

Yıkılmasına karar verilen Koşuyolu Kalp Ve Damar Eğitim ve Araştırma Hastanesi yerine yapılması planlanan Koşuyolu Pediatrik Hastanesi için Tasarım ve Yapım Kontrollüğü Müşavirlik Hizmeti İhalesi sonuçlanmış, proje çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca, Fatih Semt Polikliniği güçlendirme çalışmaları tamamlanmıştır. Levent Semt Polikliniğinin yeniden yapımı tamamlanmıştır. Zeytinburnu Hıfzıssıhha Enstitüsü, Bayrampaşa Topçular Semt Polikliniği, Şile Devlet Hastanesi, Bayrampaşa Sağmacılar Devlet Hastanesi, Sait Çiftçi ve Sultanahmet Semt Polikliniklerinin ise güçlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Okmeydanı ve Kartal Lütfü Kırdar Eğitim ve Araştırma Hastaneleri için 800'er yataklı olarak yeniden yapımı için müşavirlik ihale süreci başlatılmıştır.

Paşabahçe Devlet Hastanesi, Sultanbeyli Tacirler Vakfı Hastanesi, Kadıköy Yeldeğirmeni Semt Polikliniği için güçlendirme ihale süreci devam etmektedir. Haydarpaşa Numune Hastanesi bahçesinde 2115 m² alana yaptırılan Türkiye'nin ilk "Deprem Hastanesi" hizmete hazırdır.

Deprem Hastanesi, afet dışında diğer zamanlarda poliklinik olarak hizmet vermektedir. 110 poliklinik odası bulunan deprem hastanemizde ayrıca 4 acil ameliyathane, 13 yataklı yoğun bakım ünitesi, 6 yataklı yanık ünitesi, 15 yataklı hemodiyaliz ünitesi, kan bankası, radyoloji biyokimya mikrobiyoloji ünitesi bulunmaktadır. Deprem Hastanesi'nin diğer bir özelliği ise bazı donanımlarının "demontabl" sisteme sahip olmasıdır. Bu sistem sayesinde, acil bir durumda hastanenin iç duvarları 2 saat içerisinde sökülebilmekte ve hastane geniş koğuşlar sayesinde 360 yatak kapasitesine çıkabilmektedir.

Köprü ve Viyadükler:

Karayolları Genel Müdürlüğünce, olası Marmara depremine karşı İstanbul'da bulunan başta; Boğaziçi Köprüsü, Boğaziçi Köprüsü Yaklaşım Viyadükleri, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü, Eski Haliç ve Yeni Haliç Köprüleri, Yeni Haliç Köprüsü Yaklaşım viyadükleri, Ortaköy Viyadükleri, Japon Uluslararası İşbirliği Bankası'ndan (JBIC) sağlanan dış kredi ile güçlendirilmiş, Mecidiyeköy Viyadüğündeki çalışma devam etmektedir. İç kaynak kullanılarak da; otoyolları, çevre yolları, yan ve bağlantı yolları üzerindeki köprü ve viyadükler, plan dâhilinde güçlendirilmektedir.

Tarihi ve Kültürel Eserler:

Öncelikli olarak tarihi ve kültürel eserlerimizin envanterini çıkararak, Kültür ve Turizm Bakanlığımıza ait 26 tarihi ve kültürel varlığın (176 adet bina) çoklu afet ve deprem performans değerlendirmesi tamamlanmıştır. Ayrıca, Topkapı Sarayı 4.Avlu, Mecidiye Köşkü, Arkeoloji Müzesi Ek ve Klasik Bina ve Ayasofya Müzesi Müdürlüğü – Aya İrini Anıtı'nın deprem performansını değerlendirerek depreme karşı yapısal güçlendirme projelerinin hazırlanması çalışmalarına hız verilmiştir.

Eğitim:

İç kaynak kullanılarak, güvenli yaşam serisi adı altında İstanbul Valiliğince 40.000 adet bastırılan "Deprem" isimli kitap okullarımıza dağıtılmıştır. 2. seri olarak kuraklık ve su tasarrufu bilincinin geliştirilmesi için 20.000 adet bastırılan "Su" isimli kitap okullarımıza dağıtılmıştır.

İSMEP kapsamında ise, "Güvenli Yaşam İçin 1 Adım Atalım" sloganı ile ilki 17 Ağustos 2008 tarihinde gerçekleştirilen etkinlik çerçevesinde el broşürleri, stant, billboard ve üst geçitler kullanılarak toplumun dikkati çekilmiştir.

Toplum Eğitimine Yönelik Hazırlanmakta Olan Eğitim Materyalleri:

- Kişi ve Aileler İçin Afete Hazırlık Eğitimi
- Yapısal Olmayan Risklerin Azaltılması Eğitimi (YORA)
- Zorunlu Deprem Sigortası (DASK) Bilinci
- Engelliler için Afete Hazırlık Eğitimi

- Olağandışı Koşullarda Yaşamı Sürdürme Eğitimi
- Okullar için Afete Hazırlık Planı
- Hastaneler için Afete Hazırlık Planı
- İşyerleri için Afete Hazırlık Planı
- Yapısal Risklerin Azaltılması Eğitimi
- Yapısal Güçlendirme Bilinci Eğitimi
- Psikolojik İlk Yardım Eğitimi
- Yerel Afet Gönüllüleri için Afete Hazırlık Eğitimi'dir.

Bu eğitimlerin kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları tarafından benimsenerek yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Bu eğitimlerin ulusal ve yerel basınımızın da katkısı ile gereken her mekana ulaştırılması amaçlanmaktadır. Güvenli Yaşam Gönüllüleri Eğitim çalışmaları kapsamında, Kasım ayında başlattığımız eğitimlerde ilk etapta 11.000 kişiye ulaşılması hedeflenmektedir.

İSMEP Projesi:

İstanbul'un olası deprem afetine karşı gerek yapısal anlamda güçlendirilmesi ve gerekse acil durum hazırlıklarının en üst düzeye çıkartılmasını amaçlayan ülkemizde uygulanan ilk risk azaltma projesidir. Dünya Bankası'ndan sağlanan 310 milyon avro kredi, İstanbul Valiliği İl Özel İdaresi'ne tahsis edilmiştir. Bu sayede dış kaynaklı bir projenin ilk defa yerinden yönetimi sağlanmıştır. Ardından İSMEP Projesi, Avrupa Yatırım Bankası'ndan aldığı ek bütçeyle, gücünü 610 milyon avroya ulaştırmıştır. Bu kaynak ile öncelikli olarak; (Avrupa Yatırım Bankası) yaklaşık 500.000 m2 hastane binası ve 400.000 m2 okul binasının iyileştirilmesi veya yeniden inşa edilmesi hedeflenmiştir.

Okul ve hastaneler için teknik ekipman alımı, öncelikli hastanelerin yeniden inşa edilmesi (Marmara Üniversitesi Hastanesi, Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi vb.), kurulacak iki adet İl ADM Komuta Kontrol Merkezleri'nden bir tanesinin yapımı gerçekleştirilecektir.

İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık (İSMEP) Projesi ile acil durum ve afet yönetimi konusunda kurumsal ve teknik kapasitenin geliştirilmesi, halkın acil durum ve afetlere karşı hazırlık ve müdahale bilincinin artırılması, öncelikli kamu binalarının sismik risk karşısındaki durumlarının incelenerek güçlendirilmesi veya yıkılıp yeniden yapılması, ulusal afet çalışmalarının desteklenmesi, kültürel ve tarihi miras kapsamındaki binaların sismik risk envanterinin çıkarılarak projelendirilmesi ile imar ve yapı mevzuatının daha etkin uygulanabilmesine yönelik destekleyici önlemler alınarak, İstanbul'un muhtemel bir depreme hazırlığının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. İSMEP, Türkiye Cumhuriyeti ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (Dünya Bankası) arasında imzalanan anlaşma paralelinde 3 Şubat 2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Proje çalışmaları, bu amaçla İstanbul Valiliği İl Özel İdaresi bünyesinde kurulan İstanbul Proje Koordinasyon Birimi (İPKB) tarafından yürütülmekte olup, bu proje'nin üç temel bileşeni şöyledir;

Acil Durum Hazırlık Kapasitesinin Artırılması:

Bu bileşen kapsamında, İstanbul'da acil durum ve afet yönetimi ile ilgili kurum ve kuruluşların meydana gelebilecek afetlere, özellikle depremlerden kaynaklanabilecek acil durumlara karşı hazırlıklı olmasını ve acil durumlara müdahale kapasitelerinin güçlendirilmesini amaçlamaktadır. Bu bileşen dâhilinde aşağıda belirtilen çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Acil durum haberleşme sistemlerinin kurulması ve geliştirilmesi, acil durum bilgi yönetim sistemlerinin kurulması ve geliştirilmesi,

İstanbul Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün (İstanbul ADM) kurumsal kapasitesinin artırılması,

Afet ve acil durumlarda ilk müdahaleci kurum ve kuruluşların (İstanbul Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüğü, İstanbul Emniyet Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü Afetlerde Sağlık Hizmetleri Birimi, Kızılay, vb.) acil durum müdahale kapasitesinin artırılması,

Halkın afetlere ve acil durumlara karşı bilinçlendirilmesi ve eğitimidir.

Öncelikli Kamu Binaları için Sismik Riskin Azaltılması:

Öncelikli kamu binaları, ulusal afet çalışmalarının desteklenmesi, kültürel ve tarihi miras kapsamındaki binalara ilişkin faaliyetleri içermektedir. Bu kapsamda aşağıda belirtilen çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Okul, hastane, yurt, idari ve sosyal hizmet binalarından oluşan öncelikli kamu binalarının güçlendirilmesi veya yeniden yapılması,

Ulusal afet çalışmalarının desteklenmesi,

İstanbul'daki tarihi ve kültürel miras kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı himayesi altındaki binaların envanterinin çıkarılması ve bu kapsamda seçilen binalara ilişkin sismik risk değerlendirmesinin yapılarak güçlendirme projelerinin hazırlanması,

Yeniden yapım ve yer değiştirmeye ilişkin olarak kamu arsa/arazilerinin farklı şekillerde değerlendirilebilmesi amacıyla mevcut arsa/arazi yönetimi politika ve araçlarının analiz edilmesidir.

İmar ve Yapı Mevzuatının Uygulanması:

İmar ve yapı mevzuatı uygulamaları açısından kurumsal ve teknik kapasitenin artırılması ve çeşitli eğitim faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu kapsamda aşağıda belirtilen çalışmalar gerçekleştirilecektir.

İmar mevzuatına uyumlu yapılaşmanın kamu güvenliği açısından önemi hususunda halkın bilinçlendirilmesi,

Belediyelerin imar mevzuatı uygulamalarında karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi amacıyla mevzuatın incelenmesi ve çözüm önerilerinin getirilmesi,

Mühendislerin eğitimlerine ilişkin çalışmaların yürütülmesi,

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve iki pilot belediyenin (*Bağcılar ve Pendik*) imar planlarını ve ruhsat süreçlerini daha etkin bir şekilde uygulamalarını desteklemek amacıyla kurumsal ve teknik kapasitelerinin artırılması faaliyetleri yürütülecektir.

5) İstanbul'da yaşanacak olası felaketler için, 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında, Acil Yardım Hizmet Gruplarına ait görev, yetki ve sorumluluklar İstanbul Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne yürütülmektedir.

Bu kapsamda; İl Acil Yardım Planları ilgili kurum ve kuruluşlarca dokuz grup altında yapılandırılmıştır.

Buna göre;

Haberleşme: Türk Telekom Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı, Gsm Operatörleri ve diğer kurumlar, haberleşme altyapısında oluşabilecek arızaların giderilerek, haberleşme araçlarının afette etkin olarak kullanımı sağlamakla görevlendirilmiştir.

Ulaşım: İBB, TCK 1. ve 17. Bölge Müdürlüğü, DLH Müdürlüğü, TCDD Bölge Müdürlüğü, THY ve diğer kurumlar afet sonrasında ulaşım alt yapısında oluşabilecek aksaklıkları gidererek, alternatif ulaşım imkânlarını devreye sokmakla görevlendirilmiştir.

Kurtarma ve Yıkıntıları Kaldırma: Sivil Savunma Müdürlüğü, Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüğü, İBB, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ve diğer kurumlar, kurtarma ve sağlık ekipleri toplanma bölgelerinde tolandıktan sonra hasarın yoğun olduğu bölgelere sevk edilerek, afet sonrasında meydana gelecek yıkıntıları kaldırmak ve enkaz altında kalan insanları kurtarmakla görevlendirilmiştir.

İlk Yardım ve Sağlık: Sağlık Müdürlüğü, İBB, Askeri Sağlık Kurumları, Nüfus Müdürlüğü Müftülük ve diğer kurumlar, yaralıların tedavileri için mevcut hastanelerin yetersiz kalacağı yada hasar görebileceği farz edilerek seyyar hastaneler kurmakla görevlendirilmiştir.

Ön Hasar Tespit ve Geçici İskân: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü, İBB, TCK 1. ve TCK 17. Bölge Müdürlüğü, Bedaş, Ayedaş, İl Özel İdare, Kızılay ve diğer kurumlar, afet sonrasında binalarda oluşacak hasarın tespiti ile açıkta kalan vatandaşların geçici iskânlarını sağlamakla görevlendirilmiştir.

Güvenlik: Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı, Askeri Birlikler ve ilgili kuruluşlar, halkın can-mal güvenliği ile kurtarma ve acil yardım ekiplerinin güvenliğini sağlamakla görevlendirilmiştir.

Satın Alma, Kiralama, El Koyma ve Dağıtım: Defterdarlık, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü, Müftülük, İl Özel İdare, Kızılay ve diğer kurumlar, afet sonrasında acil yardım ve kurtarma ekipleri ile vatandaşların acil ihtiyaçlarını temin edip dağıtımını yapmakla görevlendirilmiştir.

Tarım: Tarım Müdürlüğü, İBB ve diğer kurumlar, zarar gören tarım arazilerini tekrar tarıma elverişli hale getirmek ve gerektiğinde afetzede çiftçilerin banka borçları ertelemekle görevlendirilmiştir.

Elektrik, Su, Kanalizasyon ve Doğalgaz: İSKİ, Bedaş, Ayedaş, TEİAŞ 1. ve 4. Müdürlükler, İGDAŞ, DSİ ve diğer kurumlar, alt yapı tesislerinde oluşacak hasarı gidererek alt yapının normale döndürülmesini sağlamakla görevlendirilmiştir.

